

SLOVENSKI NAROD

Iznajna vsak dan popoldne, vsakemu nedelje in praznika. — Inerati do 50 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inerati peti vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za tuzemstvo Din 25.- Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 6. et. 4.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-36

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Avstrija pred novim preokretom?

Schuschnigg napoveduje povratak Habsburžanov in obnovo monarhije

Na zborovanju patriotske fronte je izjavil, da je Avstrija razočarana nad sporazumom z Nemčijo ter da mora iskati novih jamstev za svojo neodvisnost

Dunaj, 19. oktobra. r. Veliko pozornost in živahne komentiranje v vsej politični javnosti je izval govor, ki ga je imel v soboto zvečer zvezni kancelar dr. Schuschnigg na zborovanju patriotske fronte, ki predstavlja sedaj edino politično organizacijo v Avstriji. To zborovanje naj bi bilo nekak posnetek niurnberskega kongresa nemške narodno-socialistične stranke. Pozornost je zbudilo tudi dejstvo, da se je vršilo v prostorih dunajskega parlamenta, ki je bil že od prejšnjega leta zaprt za vse strankarske politične manifestacije. Schuschniggova vlada je s tem prvič prelomila to dosedaj od vseh spoštovano nevtralnost parlamenta.

Schuschniggov govor sam po sebi je zelo značilen in dokazuje, da Avstrija, ki je po sporazumu z Nemčijo, sklenje-

nem na pritisk Italije, razočarana, išče sedaj novih poti, da bi si zagotovila obstoj sedanega režima. Vedno bolj jasno prihaja do izraza, da sedanji režim nima zaslombe v širokih narodnih slojih, marveč je odvisen zgolj od podpore cerkvenih krogov ter od milosti Mussolinija. Razpust Heimwehra je oropal avtoritativni režim dr. Schuschnigga še poslednje realne opore. Heimwehr je prešla v opozicijski tabor in vedno bolj se zgošča nevarnost enotnega opozicijskega bloka pod vodstvom Hitlerjevcev, ki so prepričani, da imajo za seboj veliko večino avstrijskega prebivalstva, če pride do svobodnih volitev.

Zadnja nada so sedaj Habsburžani. Z obnovo monarhije upajo avstrijski režimski krogi, da se bodo še rešili. Zato je Schuschnigg v svojem govoru odkri-

to namignil na možnost take rešitve avstrijskega vprašanja. Naglasil je, da je avstrijska zgodovina tesno povezana z zgodovino Habsburžanov ter da je vedno prevladovala monarhistična ideja. Po njegovem mnenju je zaradi tega najbolje, da se rešitev tega velikega državnega problema reši z ljudskim glasovanjem. Avstrija ima po njegovem mnenju pravico do takega ljudskega glasovanja, zlasti še, ker tudi avstrijsko-nemški sporazum ne predvideva v tem pogledu nobenih omejitev. Kar se tiče posledic in koristi tega dogovora, pa je Schuschnigg odkrito priznal, da je razočaran ter da ima od »sporazuma« korist samo Nemčija oziroma Hitlerizem.

V političnih krogih smatrajo da predstavlja ta govor kancelarja dr. Schuschnigga uvod v novo politiko Avstrije, ki

se nahaja sedaj morda na najvažnejši preokretnici.

Dunaj, 19. oktobra. r. Vlada je izdala dekret, po katerem se ima zastava patriotske fronte smatrati za državno zastavo ter ji morajo vse oblasti izkazovati iste časti, kakor državnim zastavi.

Nov poveljnik milice

Dunaj, 19. oktobra. r. Ob razpustu Heimwehra osnovana milica, ki naj tvori neke vrste režimsko armado, je dobila novega poveljnika. Dosedanji poveljnik podkancelar Baar von Baarenfels, ki je veljal za heimwehrovca, je podal ostavko. Na njegovo mesto je bil imenovan dosedanj koroški varnostni direktor feldmaršal Hülgerth, ki je poveljeval koroškimi dobrovoljci leta 1919 v bojih proti Jugoslaviji.

Zaključek poletnega zasedanja

narodnega predstavništva

Obe zbornici sta imeli danes zaključne seje — številne interelacije

Beograd, 19. oktobra. p. Po skoro polletnem odmoru sta se danes sestala senat in narodna skupščina k zaključni seji v tem zasedanju. Senat je imel sejo ob 10, skupščina pa ob 11.15. Na obeh sejah je bil prečitan ukaz o zaključitvi zasedanja, jutri pa bo otvorjeno novo zasedanje.

Za sejo senata je vladalo veliko zanimanje. Prisotni so bili vsi senatorji, prav tako pa tudi cela vlada. Po odobritvi zapisnika in prečitavanju ukazov o spremembah v vladi in o imenovanju štirih novih senatorjev je bilo prečitanih cela vrsta interelacij. Senator Duka Popović je vložil interelacijo o pogodbi glede elektrifikacije Novega Sada, senator dr. Krawier pa interelacijo na ministra vojske in mornarice zaradi govora ministra dr. Kreka v Grosupljem, na ministra prosvete zaradi prenehanja učitelja Mraka in njegove soproge, na ministra za gradnje zaradi cestnega fonda, in na ministra pravde zaradi sprememb na področju apelacijskega sodišča v Ljubljani. Predsednik dr. Tomašić je nato odgovar-

jal na razna vprašanja. Senator dr. Banjanin je zahteval pojasnila o tem, ali je prometni minister dr. Spaho res odpovedal dosedanje prostore senatu v zgradbi prometnega ministarstva. Predsednik dr. Tomašić je to potrdil s pripombo, da je predsednik vlade obljubil senatu novo palačo. Senator Banjanin se z odgovorom ni zadovoljil, naglašajoč, da predstavlja tako postopanje zalet narodnega predstavništva. Nato je notranji minister dr. Korošec prečital ukaz o zaključitvi zasedanja, s čimer je bila seja končana.

Narodna skupščina se je sestala ob 11.15 in seja še traja. Tudi tam je bila vložena cela vrsta interelacij, na katere pa ne bo odgovora, ker se danes zasedanje zaključuje.

Letalski promet med Rimom in Adis Abebo

Rim, 19. oktobra. w. Dne 15. oktobra je bil odprt letalski promet med Rimom in Adis Abebo.

Madrid obkoljen od vseh strani

Uporniki so prekinili zadnjo železniško zvezo z Valencijo

Toledo 19. oktobra. AA. Severno in severovzhodno od Toleda so bile na fronti izvršene zelo važne operacije, o katerih ni mogoče zvedeti nikakršnih podrobnosti. Kolone pod poveljstvom generala Varela, so iz Toleda prodrale v široki fronti ter dosegle cesto, ki veže Valmohado z Illescas, in Castillejo, kjer se ziruži z veliko državno cesto, ki vodi proti Madridu. Castillejo je le 33 km oddaljen od Toleda in 37 km od Madrida. Očitno so uporniki imeli namen zasesti železniški voz od kod gre proga ki je napeljana iz Madrida proti Valenciji. Svojege smotra v celoti niso dosegli. Prodri so do reke Tajó. Železniška proga pa leži na oni strani reke. Vsekakor bodo sedaj lahko železniški voz z uspehom obstrlevali. Uporniki so naglo napredovali. Vlado čete so se le malo upirale in že snoči je imel Madrid prav za prav le še eno zvezo z Valencijo to je cesto, ki je zgrajena proti vzhodu od Madrida preko Tarancona. Vlado čete razpolagajo sedaj le še z železniško progo, ki pelje proti Cuenci v vzhodni Kastiliji. Vsekakor je treba sedaj pričakovati, da bo Ma-

drid že v kratkem obkoljen z vseh strani. General Molla je večeraj prevzel neposredno poveljstvo nad četami, ki prodirajo od severa proti Madridu. Njegova vojska je prodrla do vasi, ki so le še nekaj km oddaljene od El Escoriala. Kakor kaže bo pri Naval Carneru, ki leži ob cesti proti Madridu v kratkem prišlo do novih hudih bojev. Na južni fronti so izvršile vladne čete izredno hud napad na postojanke upornikov pri Penaroli, a so bile odbite.

Južno Huesce in po vsej Sierra Alcubieri so se vršili v pretekli noči in danes hudi boji in topovski obstreljevanje je trajalo nenehoma ves ta čas. Republikanske čete čvrsto branijo vrhove Sierra Alcubiere. Večji oddelki so tik pred vrati Huesce in pričakovati je vsak hip napad na mesto samo.

Že doslej je bilo letalstvo upornikov na fronti pri Talaveri močnejše od vladnega letalstva. Toda sedaj bo moč uporniškega letalstva še narasla, ker bodo uporniki zbrali za napad na Madrid vsa letala, ki so delovala na drugih frontah, posebno na fronti pri Oviadu.

Vojaška vzgoja šolske mladine v ČSR

Praga, 19. oktobra. o. Prosvetno ministrstvo sestavlja uredbu, po kateri bo v vseh češkoslovaških šolah uvedena vojaška predizobrazba. Za žensko mladino bo uveden pouk o vojaški upravi in o bolničarski službi, dočim bo za moško mladino uveden pouk o vseh vojaških disciplinah. Vsi srednješolci se bodo morali obvezno učiti plavanja in šofiranja.

Neresnične vesti

Ljubljanski zastopnik tržaške parobrodne Cosulich je danes dopoldne prejel obvestilo, da je nastal na parniku »Vulkan« neznan požar, ki so ga pa v 20 minutah pogasili. Parnik nadaljuje svojo pot proti Palermu. Parnik vozi v Severno in ne v Južno Ameriko.

Kupujte domače blago!

Hud potres v Italiji

Najhujše je prizadeta Benečija, kjer je 19 mrtvih in porušenih nad 1000 hiš

Rim, 19. oktobra. z. V nedeljo zjutraj okrog 4.10 je presenečil prebivalce Benečije izredno močan potres, ki je povzročil tudi veliko škodo in zahteval več človeških žrtev. Potresni sunki so bili zelo močni in so trajali v kratkih presledkih 15 sekund. Spremljalo jih je močno podzemsko bobnenje. Sunki so bili sprva nagli in kratki, nato pa so se izgubili v vedno lažjem valovanju. V mestih in vaseh je prestrašeno prebivalstvo planilo iz postelj in pobegnilo na prosto. V mnogih krajih so si ljudje samo z naglim begom rešili življenje. Potres se je čutil vse do Milana in Zagreba na drugi strani. Vzdož se osi so bili potresni sunki najmočnejši. Potres je bil pete stopnje in je zahteval po dosedanjih ugotovitvah 19 smrtnih žrtev in je porušil na tisoče hiš ali jih tako poškodoval, da niso več uporabne in jih

bodo morali iz varnostnih razlogov porušiti. Središče potresa je bilo v trikotju med Vittorio Veneto, Sacileu in Coneglianu, odtod pa so sunki izžarevali proti Ferari, Mantui, Veroni, Trbižu, Reki, Trstu in Gorici. Največje opustošenje je v omenjenem trikotju. V Canevi de Sacile se je porušilo 150 hiš in je bilo 17 smrtnih žrtev. Vsa vas je spremenjena v razvaline. Med drugimi je ubilo mater s tremi otroki. V Coneglianu se je porušil zgodovinski stolp tamošnjega gradu. V hiši upravitelja je zasulo vso sedemčlansko družino. Pet jih je sedaj v bolnici, dva pa sta bila že mrtva, ko so jih odkopali. V Bellunu se je porušilo nad 100 hiš, 20 do 30 naselbin pa je hudo razdejanih. Iz Udine so takoj poslali na pomoč vojaštvo, ki razkopava razvaline. Škoda je zelo velika.

Nemški odgovor

Nemčija odklanja vse angleške predloge glede sklicanja lokarnske konference

London, 19. oktobra. r. Kakor zatrjujejo, izjavlja nemška vlada v svojem odgovoru angleški vladi glede sklicanja lokarnske konference, da ni pripravljena podpisati nove lokarnske pogodbe, ki bi priznavala podpisnicam pravico izvesti vojaške ukrepe po pravi legitimni obrambi ali pa v smislu člena 15 in 16 pakta Društva narodov, oziroma v smislu člena 2 prvotne pogodbe. Nemški odgovor tolmačijo v angleških političnih krogih v tem smislu, da odklanja Nemčija še nadalje povratak v Društvo narodov. Nemški odgovor zavzema stališče proti načelom, na katerih je bil zgrajen angleški načrt od 17. septembra, zaradi česar menijo, da so upanja za sklicanje lokarnske

konference vnovič ogrožena. Nemški odgovor pomeni, da je Nemčija proti vsakemu avtomatskemu funkcioniranju pogodb. Nemčija želi, da bi nova lokarnska pogodba ne vsebovala niti določb o kolektivni varnosti, kakor jih odreja pakt Društva narodov in da ne prevzeti iz stare lokarnske pogodbe onih določb, ki odrejajo avtomatsko pomoč Anglije in Italije napadencu. Nemčija i vsekakor želi zaključitev več dvostranskih pogodb, ki pa bi ne bile med seboj vezane in ki bi omogočile, da se vsak konflikt obravnava posebej. Trdovratnost, s katero vztraja Nemčija na zahtevi po dvostranskih pogodbah, ostali svet pa po večstranskih, zmanjšuje upanje za sporazum na minimum.

Ruska sodba o belgijski nevtralnosti

Belgija spravlja Francijo in Anglijo v primeru konflikta z Nemčijo v zelo kočljiv položaj

Moskva, 19. oktobra. d. V »Izvestijah« se bavi Vigilis, ki je bržkone naslednik Karla Radeka, aretirane zaradi afere trockisti, z vojaškimi posledicami izjave kralja Leopolda o belgijski nevtralnosti, ki jo tolmači precej neugodno za Anglijo in Francijo.

Če bodo Francozi in Angličani izgubili pravico do poletov preko belgijskega ozemlja in uporabe belgijskih letališč, pišejo »Izvestija« bosta prišli obe državi v primeru konflikta z Nemčijo, ki ima lastna letalska oporišča na otokih Severnega morja, v zelo kritičen položaj. Druga važna politična in strateška posledica nove belgijske politike je dejstvo, da je postala francoska Maginotova obrambna linija prav za prav dvo-merna. Francija bo prisiljena zgraditi novo trdnjavoško obrambno linijo.

Tudi na političnem področju prerokuje ruski list neugodne posledice belgijske izjave za zapadne sile ter pravi, da se mora smatrati kot slab omen za nameravano konferenco belgijskih držav.

Bruselj, 19. oktobra. AA. Belgijski zunanji minister Spaak je večeraj govoril na shodu delavskih organizacij v Bruxellesu. Podčrtil je, da bo Belgija ostala zvesta načelu kolektivne varnosti in medsebojne pomoči, vendar pa Belgija ne sme misliti, da je to edina politika, ki je rešilna. Vsi se moramo samo spomniti na slučaj z Abesinijo in vsakdo bo videl, kakšna je politika, ki se naslanja samo na načelo kolektivne varnosti. Belgija neče tako politiko. Kolektivna politika se mora pokazati v delu in ne sme veljati samo za edini temelj politike.

Borzna poročila.

INOZEMSKÉ BORZE
Curik, 19. oktobra. Beograd 10. Pariz 30.275, London 21.285, New York 435.25. Bruselj 73.20, Milan 22.90, Amsterdam 234.50. Berlin 175, Dunaj 73.75, Praga 13.40, Varšava 88.1, Bukarešta 3.35.

Oz domače politike

Številčno razmerje v narodnem predstavništvu

Režimski listi v zadnjem času mnogo razpravljajo o številčnem razmerju med strankami v Narodni skupščini in senatu. Pravi, da ima vlada v skupščini na svoji strani zanesljivo 183 poslancev, celokupna opozicija pa samo 133. Potemtakem bi imela vlada 50 glasov večine. Vlada vedno čina bo za predsednika kandidirala dosedanjega predsednika Stevana Čirčiča, ki je bil lani, kakor je znano, kandidat opozicije. Ako se vzame za merilo razmerje med strankami v senatu izid glasovanja o državnem proračunu v mesecu marcu, razpolaga klub JNS v senatu z 41 člani, vladni delovni klub, ki mu stoji na čelu zelo elastični Milan Simonović pa s 37 člani. Ker sta bila te dni imenovana še 2 pristaja JRZ za senatorja — Cukavac in Smodej, je število vladincev v senatu naraslo na 39. Ker je vseh senatorjev skupaj 91, ne pripada 11 senatorjev ne klubu JNS, ne klubu JRZ. Ti bodo torej igrali pri bojnih glasovanjih v senatu odločilno vlogo. Vlada računa na to, da bo večino teh pridobila in si s tem zagotovila tudi v senatu večino. Takisto se nadeja, da bo par senatorjev, ki baje niso zadovoljni s sprejemom Bogoljuba Jevtića v klub JNS, in so zaradi tega izstopili iz kluba JNS, se pridružili senatorjem JRZ.

Dejansko številčno razmerje med strankami v senatu bo šele pokazalo prvo bojno glasovanje pri volitvah v predsedništvo. JNS bo kandidiral za predsednika dr. Tomasića, JRZ pa dr. Mažuranića.

Nadškof dr. Šarič proti klerikalnim delavskim organizacijam

Mačkovići so osnovali v okviru svojega pokreta posebno delavsko organizacijo, ki so ji dali ime »Hrvatski radnički savez«. Klerikalcem v savski banovini to ni bilo po volji, ker so tudi oni špekulirali, da bodo oni vlovili hrvatsko delavstvo v svoje mreže. Zato so osnovali svojo posebno delavsko organizacijo »Katoliško radniško omladino« ali kratko Krom. Bosanski klerikalci, ki jih vodi nadškof dr. Šarič, prijatelj in obdovalec dr. Mačka, pa zavzemajo napram mačkovski delavski organizaciji docela prijazno stališče, kar je razvidno iz članka, ki ga je te dni priobčil o tem vprašanju »Katolički Tjednik« glasilo nadškofa dr. Šariča. List piše: »Nase mnenje je, da je sedaj naša dolžnost, da z vsemi silami podpiramo »Hrvatski radnički savez« v njegovi skrbi za stanovsko organizacijo delavcev. Na ožji katoliški podlagi bi mi jedva mogli to izvesti z uspehom in v večjem obsegu. Ne dobili bi zadostnega števila, da niti ne govorimo o strokovno usposobljenih močeh. A brez tega je praktično nemogoče tekmovali s socialisti in komunisti. Na splošno nacionalni podlagi se dela mnogo lažje in uspešneje in se stvar lahko razvije v pokret ljudskih mas. Načelnih potežoč za sodelovanje s »Hrvatskim radničkim savezom« ni. Toda ako stanovsko organiziranje delavstva v naših razmerah ne zahteva od nas direktnega izpostavljanja cerkve in katolicizma, zahteva to vsekakor moralno vzgojo delavcev. Tu ne more cerkve nihče nadomestiti ali zastopati. Zato moramo delavce zbirati v kulturno-vzgojnih društvih. Brez tega jih ne bomo mogli nikdar vzdržati v svojih rokah, prav gotovo pa jih ne bomo mogli očuvati slabih idejnih in moralnih vplivov.«

Kongres jugoslovenskih nacionalnih studentov

»Zveza jugoslovenskih nacionalnih studentov«, v katerem so združena vsa jugoslovenska usmerjena akademska društva v državi, je sklenil prirediti drugi kongres jugoslovenske nacionalne akademske mladine v Zagrebu. Dan kongresa še ni določen. Prvi tak kongres je bil meseca aprila 1935 v Ljubljani. Delo Saveza je bilo do sedaj pred vsem organizatorično, treba je bilo zbrati vse jugoslovensko orientirano dijaštvo in ga združiti v eno organizacijo. To se je sedaj izvedlo. V drugem razdobju bo treba vzgajati borbo za uveljavljanje nacionalnih idealov celokupne jugoslovenske nacionalne mladine. Program za to delo bo izdelal zagrebški kongres. V kratkem se sestanejo delegati v Savezu včlanjenih društev, da se dogovore glede dneva, kakor tudi glede dnevnega reda kongresa.

Pirc je igral v Sofiji šahovsko partijo z živimi figurami

Sofija, 19. oktobra. c. Jugoslovenski šahovski prvak, vele mojster Vasa Pirc, se je odzval vabilu sofijskih šahovskih krogov, da igra partijo z živimi figurami z bolgarskim prvakom Gešovom. Prireditvev se je vršila večeraj popoldne na igrišču Junaka. Sodelujoči, ki so predstavljali šahovske figure, so bili oblečeni v stare bolgarske narodne noše. Partija je bila napeta.

Počastitev spomina dr. Janžeta Novaka

Včeraj so mu postavili v Notranjih gorah tri lepe spomenike

Ljubljana, 19. oktobra.

Včerajšnje slave v spomin delavnega in borbenega člana »Preporoda« ter kmetijske socialnega reformatorja dr. Janžeta Novaka v Notranjih gorah je v to lepo vasico na meji med mehkim in kraškim svetom privabilo mnogo pokojnikovih sodelavcev in prijateljev, čeprav jih je tudi mnogo manjkalo. Prireditev je znova pokazala, kako velik ugled in kakšno spoštovanje je užival pokojnik v vseh slojih naroda, saj so prišli počastiti njegov spomin zastopniki vseh stanov, a zlasti najsiromašnejših, ki jim je bilo v največji meri namenjeno Janžetovo delo. Na njegovo rojstno hišo so v spomin in za zgled mladini vzdali ploščo z napisom »Rojstni dom slovenskega kladivarja in kmetijsko-delavskega borca Janžeta Novaka«, sredi vasi, kjer se kmetijski ožanci navadno zbirajo k pomenku in posvetovanju, so mu vsadili spominsko lipo, ki naj se pozne rodove spominja na našo dolžnost do borbe za steber našega naroda, za našega kmeta, na pokopališču pa so mu postavili prav tako lep spomenik, ki naj bo pokojnemu edina skromna zahvala našega naroda. Trije lepi spomeniki: beseda živim na rojstni hiši, beseda mrtvemu nad grobom in lipo, pod katero naj se zbirajo naši ljudje v pomenku za borbo in nadaljevanje vztrajnega Janžetovega dela.

Po jutrnji zadušnici so se spominu pok. Janžeta Novaka najprej poklonili nad nje-

govim grobom, kjer sta v lepih govorih opisala Janžetovo delo predsednik starešinske organizacije »Preporoda« g. dr. France Kovič in podpredsednik iste organizacije ter Janžetov sovrstnik g. Rajko Pavlin. Prapor ljubljanskega Sokola III, ki ga je bil ustanovil pok. dr. Novak, in prapori raznih Društev kmečkih fantov in deklet so se sklonili nad grobom in znova počastili Janžetov spomin. Takoj zatem je bila na drugem koncu vasi, na pokojnikovih rojstni hiši odkrita spominska plošča. Navzoče je najprej pozdravil starešina Notranjih gor in Plešivca g. Lušar, slavnostni govor pa je imel Janžetov učenec in sodelavec, ljubljanski odvetnik g. dr. Viktor Maček, ki je v izredno lepih besedah podal živo življenjsko sliko dr. Novaka. Končno je izgovoril še starosta ljubljanskega Sokola III. br. Urbančič, ki je zlasti poudarjal Janžetovo borbo na narod in sploh za nacionalizem. Kot zadnji je izgovoril zastopnik mladinskega »Preporoda« in je v njegovem imenu nad ploščo pritrtil lep venec.

Lepa dopoldanska slavnost je bila s tem zaključena, popoldne pa so sredi vasi vsadili še spominsko lipo in sta ob tej priliki imela nagovore g. Blaž in Kronovšek, ki sta predvsem poudarjala pokojnikovo delo za preprostega kmetijskega človeka. Za zaključek so domači fantje iz Podpeča privedli tesaško tekmo, ki je prav lepo uspela in vzbudila veliko zanimanja.

Brez plašča nikamor!

V nevarnosti sta, da se prehladite. Za nov plašč dobite tkanine pri

„Manufaktura“ k. d.

trgovina, ki Vas želi boljše postreči
Mestni trg 17.

Zborovanje odvetnikov

Ljubljana, 19. oktobra.

V soboto 17. t. m. popoldne se je vršil redni letni občni zbor odvetniške zbornice v sodniški palači v Ljubljani. Udeležilo se ga je samo 30 članov, od katerih je večina prišla iz mest na deželi, tako iz Maribora, Celja, Kranja, Novoga mesta itd. Članov zbornice iz Ljubljane je bilo na obnem zboru malo. Zbornica ima 272 članov, od katerih se je vabilu odzval kmalu devetina. Zborovanje je vodil predsednik dr. Janko Žirovnik. Poteklo je mirno. Poročilo o odobrovanju dela v preteklem poslovnem letu, kakor tudi poročilo o blaginjskem stanju in o novem proračunu sta bili soglasno sprejeti. Ker vsako leto izpade tretjina članov disciplinske sveta, so se vršile tudi volitve v svet. Izvoljeni so bili vsi prejšnji člani, na novo je bil izvoljen samo odvetnik dr. Tominešek Stanko, sin dr. Tomiškega Franca, ki je predsednik disciplinskega sveta odvetniške zbornice. Dr. Tominešek Stanko je bil izvoljen na mesto odstopivšega dr. Furlana, ki je med tem postal docent na univerzi. Izvoljeni so bili tudi člani komisije za odvetniške in sodne izpite.

Pri slučajnostih se je razvila živahna debata o vseh perečih vprašanjih odvetniškega stanja. Člani se v splošnem niso pritoževali, da ni dela, pač pa imajo velike križe in težave, kakor dandanes marsikdo, pri izterjavanju honorarjev. Zelo so prizadeti tudi z ureditvijo kmečkih dolgov. Pomankanje gotovine obični najbolj pokojniški fond zbornice, kateremu dolgujejo člani znatne zneske. Člani so se zanimali za akcije pokojniškega fonda, ki je že pred leti kupil hišo v Ljubljani, v Mariboru pa namerava kupiti dve stanovanjski hiši ob Velikem mostu. Člani so se tudi zavzeli za milico prakso v nekem kazniškem zavodu. Zbornica zbira material o tem vprašanju. Po pojasnitvi o raznih drugih stanovskih vprašanjih je predsednik dr. Žirovnik zborovanje okoli 17. ure zaključil.

Zahvala Poljakov

Ljubljana, 19. oktobra.

Oblastni odbor Udruga jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev Ljubljana sporoča slovenski javnosti:

Poljski železničarji, včlanjeni v Ligi slovenskih nacionalnih organizacij železničarjev in brodarjev, ki so se udeležili letnega kongresa v Beogradu, so na izletu po Jugoslaviji dne 22. in 23. junija t. l. obiskali tudi našo ožjo domovino in bili povsod deležni najlepših sprejemov.

Z naslednjim pismom (v prevodu) izreka svojo hvaležnost za tople bratske sprejeme predstavnikom oblasti, javnosti in železničarjem:

Dragi bratje in tovariši!

Z iskreno radostjo smo se pripravljali 12. junija na kongres Lige, posebno zaradi tega, ker so vsi člani delegacije želeli prikriti videti Vašo krasno domovino. Vseeno pa je ono, kar smo videli in ono, kar ste nam pripravili z 12 dneh presega vsa naša pričakovanja in izzvala v naših srcih in mislih občudovanje in navdušenje.

Posebno moramo poudariti in poudariti nepopisno slovensko prisrčnost in gostoljubje, kakor tudi sprejem, ki nam ga je pripravila ne samo Vaša organizacija, temveč skupaj z železničarji in brodarji tudi narod po mestih skozi katere smo potovali. Povsod smo našli na topla, iskrena srca. Počeni od prestolnice Vasega kraljevstva, skozi zgodovinsko Sarajevo, skozi mestu modrega Jadrana — Dubrovnik in Split, skozi moderni Zagreb in ob koncu skozi krasno Ljubljano in končno na čudež narave Bledu, ste nam pokazali ono, kar je od vekovaj bilo predmet Vaše ljubezni; Vaše zgodovinske in kulturne spomenike, ki so nam bili priče ponosne preteklosti Vasega krasnega kraljevstva. Čudili smo se temu, kar je storila Vaša sila in vredna organizacija, spoznali smo neuničljivo silo bratske slovenske države in Vašo vročo ljubezen napram slovanstvu.

Od bivanja pri Vas smo odnesli tako mnogo neizbrisnih spominov, z velikim številom tovarišev pa smo ustvarili zveze tegega in iskrenega bratskega prijateljstva. Uvideli smo, da se medsebojno vse bolj približujemo, pa smatramo, da se ti veliki faktorji, ki padajo na veliko in plemenito slovensko dušo utrjujejo in poglabljajo naše prijateljstvo in bratstvo.

Nimamo besed, s katerimi bi Vam izkazali našo globoko, našo staropolsko zaupanje in hvaležnost. Za vse, kar ste nam priredili. Vam pošiljamo »Naj Vam Bog plača«. Istodnevno prosimo, da izvolite sprejeti našo veliko hvaležnost predstavnikom Vaših oblasti, ki so pri naših sprejemih sodelovali, ki so nas po posameznih mestih spremljali, vsem vašim oblastnim upravam, ki so naravnost tekmovali v gostoljubnosti in na koncu vsem članom Udruga, ki so se trudili, bilo z besedo ali pesmijo, da olepšajo naše bivanje.

Predsedstvu lige, kakor tudi tovarišem iz Centralne uprave Udruga pošiljamo bratske pozdrave in jim šolimo najlepši

rezultatov v delu za dobrobit tako Vaše domovine, kakor tudi vsega slovanstva. Naj živi ideja trajnega bratstva vseh slovenskih narodov.

Tajnik: St. Šimanovski, a. r.

Predsednik: Inž. Vl. Djekovski, a. r.

Včeraj nas je zbudil potres

Ljubljana, 19. oktobra.

Včeraj je bilo Ljubljano prav lahko vstajati. Budile jih niso budilke, temveč potres. Potreslo jih je sicer malo prežgoda, toda večini ni bilo več do spanja. Počakali so da se je zdanilo, potem so pa odšli na izlete. Pogovori izletnikov so se sukali okrog potresa, kako so zažvenketali kozarci ali vaze na omarah in kakšne občutke so imeli. Marsikdo je prižgal luč in pogledal, če so se tudi sosede prebudili. Posebno hudo so občutili potres ljudje, stanujoči v višjih nadstropjih. Najbolj so bile preplašene stranke v nebotičniku, ki se jim je zdelo, kakor da se majoje v vetru. Zato pa je bil takoj ves nebotičnik razsvetljen. Potres pa je bil kmalu pozabljen, ko se je zdanilo. Nad Ljubljano je ležala gosta megla, obetalo se je lepo vreme. In res, tako lepe nedelje že dolgo nismo imeli. Iz Ljubljane se je odpravljalo toliko ljudi, da je izletnikov povsod kar mrgolelo. Jutranji vlaki v vse smeri so bili nabit polni. Izredno mnogo je šlo iz Ljubljane tudi lovcev.

Zelo razgiban je bil svet v večernem doljenjskem vlakcu. V vseh vagonih pravcaro veselično razpoloženje. Zelenke so romale iz rok v roke med smehom in šalami imenitno razpoloženih izletnikov. Odpirale so se nekaj časa skrbno zaprte košare in ni bilo zobjanju grozja konca ne kraja. V mestu samem je ostalo včeraj le malo ljudi. Kdor je le mogel, je pohitel na izlet. Navzile temu pa je popoldne oživel Tivoli, kjer so se grele na solncu mamice s svojimi malčki. Kar je še klopi, so bile zasedene do poznega popoldneva.

Zavod za geodinamiko na naši univerzi je danes prejel še več poročil o potresu z dežele. Skoraj povsod so zažutili potres okrog 4.10 in sicer po dva močnejša sunka. Poročevalci so se oglašili s kratkimi poročili doselej že iz Celja, Laškega, Dražgoš, Sela nad Skofjo Loko, Bohinjske Bistrice, Strazhiše pri Kranju, Kamnika, Zalne na Dolenskem, Krke, Čateža pod Zaplazo, Gornjega gradu, itd. Potresni sunki, ki so trajali 5 do 6 sekund, so povsod zbudili ljudi iz spanja in jih močno prestrašili. Seizmograf na našem zavodu za geodinamiko je zjutraj ob 4 uri, 10 minut ter 33 sekunde zaznamoval dva potresna sunka. Epicenter potresa je bil oddaljen od Ljubljane 160 km in je šel potresni val od vzhoda proti zahodu.

Kakor nam poročajo iz Zavoda za geodinamiko, je sledil včerajšnjemu potresu davi ob 8.6 zopet rahlejši potresni sunk. Sunk pa je trajal samo dobro sekundo in ga je le malokdo občutil.

Gasilski dom na Jesenicah

Jesenice, 18. oktobra

V nedežno dopoldne ob 11. se je zbralo na prostoru, kjer se gradi gasilski dom lepo število občinstva, da prisluhne blagoslovitvi temeljnega kamna. Prikorakale so strunne gasilske čete z Jesenic, Hrušice, KID in od Sv. Križa s prapori ter se razmestile vzdolž stavbišča. Na govorniški oder je stopil predsednik občine mr. pharm. g. Jože Zabkar, ki je v daljšem govoru poročal o pripravi gasilske čete ter občinske uprave in odbora, katerih glavna zasluga je, da se je ideja graditve doma tudi oživljala. Občina je preskrbela prav vsa denarna sredstva za zgraditve doma, tako da bo stavba ob dograditvi popolnoma plačana, ne da bi se za to najelo en dinar posojila. Stavba bo dolga 25 m, široka 9 m in 15 m visoka, čevni stolp pa bo visok 25 metrov. Vsa dela so proračunana na 400 tisoč Din. Ob koncu svojega govora je g. župan pozval gasilce, da naj tudi v bodoče vrše svoje človekoljubno delo v korist bližnjega, občine in države. Po prečitjanju spominske listine, ki so jo vzidali v temeljni kamen, je prosil g. župnika duha svetnika Antona Kastelica, da naj blagoslovi započeto delo.

Po slovesni blagoslovitvi je imel g. župnik zelo lep govor, nakar je stopil na govorniški oder tudi predsednik jeseniške gasilske čete g. Karol Neuman, ki se je zahvalil vsem prisotnim za udeležbo, občinski upravi za pozornost in skrb za gasilstvo, gasilce pa je pozival na čim bolj posebeno delo. V imenu gasilske čete KID je čestil gasilski četi Jesenice g. Lovro Humer, nakar se je zaključila lepa slovesnost, ki bo vsem prisotnim še dolgo v prijetnem spominu.

Nad 30.000 podpisov je zbral

Ljubljana, 19. oktobra.

Na Češkoslovaškem se mudi na povratku v Jugoslavijo novinar Milorad Rajčević, ki se vrača po 25 letih potovanja po svetu v svojo domovino. Mudi se je v vseh večjih državah. Pot ga je vodila v Indijo in v Ameriko, iz Japonske v Evropo, iz Amerike nazaj na Kitajsko, dalje v Turčijo skratka prepotoval je križem krazem vse svet. Nedavno je prispel iz Berlina na Češkoslovaško, od koder se končno vrne v Jugoslavijo. Rajčević pravi, da je že precej utrjen. Najzanimivši je zakaj pravzaprav potuje. Leta 1910 je krenil na pot po svetu ali bolje rečeno na lov za podpis. V 25 letih je zbral nad 30.000 podpisov.

Njegova bogata zbirka se pričinja s podpisom kralja Petra I., ki je želel Rajčeviću leta 1911 mnogo sreče na potovanju, zaključuje se pa s podpisom kancelarja Hitlerja. Med tema dvema imenoma je na tisoče podpisov visokih državnikov in osebnosti iz vsega sveta mer njimi so podpisani prezident

Masaryk, prezidenta dr. Beneša, vladarjev evropskih držav, visokih dostojanstvenikov Amerike, začenši s Rooseveltom, indijskih maharadž, Gandija, skratka državnikov politikov, raziskovalcev in pisateljev svetovnega slovesa. Njegovo potrpežljivost je bilo treba predno so bili vsi ti podpisi zbrani. V Londonu je moral Rajčević čakati teden dni preden je dobil podpis kralja Jurija. Še slabše se mu je godilo pri Mussaliniju. Prezident Roosevelt je zahteval najprej priporočilo slovenskega poslanstva in šele potem se je podpisal. H podpisu švedskega kralja je pripomogel Rajčeviću slavni švedski raziskovalec Sven Hedin. Tudi Hitlerjevega podpisa ni dobil lahko. Svojo zanimivo zbirko hoče Rajčević pokloniti narodnemu muzeju v Beogradu.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 19. oktobra katoličani: Peter Alk.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: V carstvu hulk.
Kino Ideal: Boheme.
Kino Sloga: Medeni tedni.
Kino Union: Nasmeh sreče.
Kino Siska: Valček za tebe.
Kino Moste: Božanstvena žena.
Kino Kodeljevo: Matka v vrči.
DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trukozdy ded., Mestni trg 4, Ustar, Selenburgova ulica 7.

Iz Maribora

— Službo dobe. Borza dela v Mariboru nudi zaposlitev tkalci za stroj »Zekata«, pletilji in sobarici. Podrobne informacije dobe zainteresirani med uradnimi urami.
— Zadnja občinska seja. Preteklo soboto zvečer se je vršila v Koskih zadnja občinska seja sedanja odbora. Sejo je vodil aginji župan g. Cerinšek. Na dnevnem redu so bile razne tekoče komunale zadeve.
— Od žalosti se je obesil. V Požegu pri Framu so včeraj dopoldne našli v sadovnjaku mrtvega 65-letnega upokojenega železničarja Ivana Kobaleta. Visel je na jablani. Njegova 25-letna hčerka je slišala, ko je oče opolnočil vstal. Ker se dolgo ni vrnil, ga je šla iskat in ga našla mrtvega. Obesil se je od žalosti, ker mu je šele pred meseci umrla žena.

— Tragedija mlade matere. Baraka na Meljski cesti 76 je bila v petek zvečer prizorišče pretresljive tragedije mlade matere. Tam sta stanovala čevljarji mojster Alojz Joz in 26-letna pri Abtu uslužbena Marija Kozel, ki sta se pripravljala na poroko. Usodnega večera so Kozlovo nenadoma predčasno popadle porodne bolečine in njen zaroteneec je odhitel po rešilni avto in zdravniku. Ko se je čez četrt ure vrnil s pomočjo, je našel mlado mater mrtvo, poleg nje pa izkvarčevala novorojenčka, med tem ko se je drugi otrok — porodihi bi morala dvojčka — zadušil v materinem telesu. Vest o pretresljivem dogodku se je naglo razširila po mestu.

— Zlobna roka požiga. Neznani zlobnež je zaneetil požar v leseni koči pri Sv. Martinu na Pohorju, ki je last davnega upravitelja g. Dragotina Coplaka iz Slovenske Bistrice. Hiša je do tal pogorela in je škoda precej velika. Orožniki zasledujejo požigalca.
— Deček napadel dimnikarja. Včeraj se je pripetil na Betnavski cesti nenavaden dogodek. Na strehi hiše štev. 78 je bil zaposlen dimnikarski pomočnik Jakob Karjav. Ko ga je zagledal 10-letni železničarjev sin Joško T. iz Vasove ulice, je prišel divje metati kamenje v dimnikarja. Velik kamen je zadel skrabla v glavo in skoraj bi ga bilo zbiljo s strehe na tla.
— Zaradi gladu se je zgradil v Vojašniški ulici na tla 56-letni brezposelni vrvarski pomočnik Franc Irgolci in nezavesten oblezal. Poklicano rešilno moštvo je oslabelega moža prepeljalo v bolnico.

Iz Litije

— Potres. V noči od sobote na nedeljo smo zaznamovali pri nas tri potresne sunka. Prvi je bil okrog 10. ure zvečer, drugi okrog pol ene, tretji pa zjutraj okrog pol šestih. Sunka so bili precej močni, tako da se je zanjalo pohištvo in so se ponekod zbudili tudi tisti, ki so pri drugem in tretjem sunku že spali. Zlasti močno valovanje zemlje pa so čutili tisti, ki so spali v višjih nadstropjih, posebno v podzemnih sobah.

— Smrti v dveh uglednih rodbinah. Turškajsmu sreskemu tajniku in gostilničarju »Pri Uršaku« g. Francu Plenčarju je umrl oče g. Franc Plenčar. Pokojnik je preminul v starosti 83 let. Sreskemu podnačelniku g. Devu pa je umrl last g. Chrobath. Užaločenim rodbinam naše globoko sožalje.

Iz Kranja

— Tiskarski škrat je v notici v komisiji za volitve v Zbornico za TOI snedel eno ime. Notico je treba pravilno izpolniti tako: kot predstavnik obrtnikov (v volilni komisiji namreč) je imenovan g. Pollak Jurij mizarski mojster, njegov namestnik pa krojaški mojster g. Novak Josip.

— Pozor pred plinskimi napadi. Ta teden, enkrat popoldne, enkrat pa zvečer, bo Kranj napaden iz zraka. Sovražnik bo s pal na mesto smrtonosne, plinske bombe. Ljudje naj točno pazijo na vse signale, znamenja in zvone, ki bo naznanjalo prihod in odhod sovražnika, strogo naj se drže podrobnejših izdanih navodil in se absolutno pokoravajo vsem odredbam poveljnikov raznih ekip. Vseko opazovanje tudi pri oknih je zabranjeno.

— Jug. akademsko društvo hoče podpreti Klub prekmurjskih akademikov, ki snuje potujoče knjižnice za vse Prekmurje. Važnost teh knjižnic je zlasti velika, če upoštevamo naraščajočo madžarsko propagando po Prekmurju. JAD zato proš kranjsko občinstvo, naj daruje kakršnekoli leposlovne knjige, katere se prosi izročiti v društvenem lokalu pri »Jelencu«, ali na naj se društvo obvesti, da jih pridejo člani vsaj iskati.

— Gospa H. Irena Pavšterjeva je darovala v prekmurjski akademski knjižnici dve »Fruška Računila« v Gradcu 100 Din za d. šk. kuhinjo. Odbor se ji iskreno zahvaljuje.

Giuseppe Verdi:

Ples v maskah

Izvrstna predstava je občinstvo polno zadovoljila

Ljubljana, 19. oktobra.

Saj ni mogoče tajiti, da je Verdi komponist, o katerem upravičeno rečemo, da — kakor vrla gospodinja — »podpira tri vogale hiše«, da ga ni opernega repertoarja brez njegovih, večno ponavljanih in vedno iznova, morda zopet čim dalje bolj priljubljenih oper. Z odzov vsega sveta in iz radia večer za večerom done Verdijeve melodije, arije, zbori in orkestri, a ljudje se ga ne naveličajo. Zakaj Verdi je vedno svež, očarljiv, učinkovit, daje solistom in vsemu ansamblu polno zahvalnih, efekt in uspeh zvrhoma donajočih nagov ter polni blagajne izdatke kakor vse druge opere. Edini Verdijev rojak Puccini mu je resen tekmeec: zato pa uprizarjajo najrajši kar oba, da je uprava še boljše volje.

Tako je povsod in torej tudi pri nas. Vsaka sezona nam prinaša dve, tri, štiri Verdijeve opere. Škoda le, da nam ne dajo za izpremembo še kaj neznanega, za nas novega iz ogromnega Verdijevega repertoarja. Na »Falstaffa« že dolgo čakamo, a »Don Carlos« zanje drugod baže velike, trajne uspehe in »Simon Boccanegra« (v 2. izdaji) bi zalegal tudi pri nas bržčas dosti več kakor marsikak sodoben operni eksperiment, ki spravlja v zadrego publiko in — čeprav to morda ni važno — še posebno naše operne kritike in skrajno potrpežljive poročevalce.

Po daljši pavzi so nam zdaj uprizarili tudi v Ljubljani dobroznano in vedno do broščeno Verdijevo veliko opero v petih dejanjih »Ples v maskah«. Takoj moram izreči pohvalo dirigentu A. Nefuttu za muzikalno skrbno pripravljenost, režiserju O. Šestu pa za zelo spretno in vzlic skromnosti prav okusno postavljenost, živahno razgibano predstavo. Scenograf ing. arh. Franz je opremil delo s stiliziranimi okvirom in lepimi dekoracijami, kostumi ustrezajo in pohištvo vsaj nič ne moti. V cellem je predstava torej v vsakem pogledu dobro zaokrožena ter ostavlja prav ugoden vtisk.

Opera pa zahteva predvsem dobrih pevcev, primernih težkih partijam, in pa tudi dobrih igralcev. Zopet lahko ponovim, da so v celoti solisti za naše razmere

svojim nalogam dobro ustrezali, čeprav kajpak ne prinesejo vsi vsega tistega, kar je možno starejšim, rutinarnejšim, z večjim ali lepšim materijalom obdarjenim umetnikom.

Vse v tem pa smo lahko vendarle polno zadovoljni. Predstava je publiko živo zanimala ter prinesla solistom, režiserju in dirigentu mnogo toplega priznanja, nekaterim, vsem na čelu O. Oljekopovi, pa tudi cvetja.

V pevskem pogledu je imel posebno srečen večer J. Gostič. Dal je grofa Rikarda glasovno tako sveže, zvonko, lehkotno in vseh, tudi najvišjih legah, jasno in okusno, da mu gre neomejeno priznanje. Zunanje je polno ustrežal ter se je razigral, kakor treba, mehko in prožno. Odličan paž je bila Župevčeva, ki je s svojim finim prednašanjem parkrat izzvala poseben aplavz. Ogledalega poštenjaka Renata, ki postane morilec, je imel Janko, ki je takisto za svojo tožbo v 3. dej. zaslužil poseben plask. Veliki in izdatno zvonki glas O. Oljekopove se močno uveljavlja z Amalijo; žal, da je njen sprev neizenačen, njena vokalizacija nedostatna in izgovor raznih e in o odločno slab, zato izvečine neumljiv. Izvrstno figuro je postavila M. Kogejeva z vedeževalko Ulriko, prav dobro igrano, v srednji in višji glasovni legi jako zadovoljivo, a v nižavah manj ustrežljivo. Zopet je s svojim toplim organom in lepim petjem opozoril nase A. Kolacio, mnogo obetajoč mlad umetnik. Krasno se je znal glasovno uveljaviti A. Petrovič s Samuelom, a D. Zupan je ustvaril s Tomom zunanje in igralski slikovit tip. Končno treba priznati še F. Jelničarju, da se izkazuje vedno uporabnejšega, z okusom obdarovanega spretnega epizodista.

Zbor in orkester sta storila kar največ zmoreta in jima gre pohvala, a tudi balet je poživljal sceno spretno in brez vsiljivosti.

Tako je »Ples v maskah« zadovoljil občinstvo in bo brez dvoma v zvrhani meri ustrezal svojemu namenu tudi v bodoče. Verdi je pač še zmerom mlad in močan. Fr. G.

Nevaren vlomilec pod ključem

Kamniški orožniki so aretirali v soboto na Gozdu Ivana Bezovška

Kamnik, 18. oktobra.

Orožniška patrila, obsoječa iz narednika Šerjaka Antona ter kaplarjev Langenfusa in Kovačeviča, je v soboto aretirala na Gozdu pri Kamniku nevarnega vlomilca Ivana Bezovška, ki je že dolgo strahoval okolično Gornjega gradu. O tem nevarnem zločincu smo že poročali, ko je bil meseca junija, radi raznih tatvin in vlovov aretiran v Kamniku, kamor je pribežal iz Gornjega gradu. Po zaslišanju v Kamniku so ga takrat orožniki odpeljali v Gornji grad, da ga na mestu zaslišijo in rekonstruirajo vlogo, pa je med zasliševanjem skočil skozi okno prvega nadstropja in pobegnil. Potem so se vrstile latvine in v lomi drug za drugim in po načinu vlovov so orožniki vedeli, da jih ima na vesti Bezovšek. Bili so mrzlično na delu, da bi tega nevarnega vlomilca spravili pod ključ. To se jim je včeraj tudi posrečilo.

Orožniška postaja je bila obveščena, da se skriva Bezovšek pri posestniku Senožetniku Alojzu na Gozdu pri Kamniku in sicer na kozolcu, ki stoji v neposredni bližini njegove hiše. Takoj se je odpravila patrila na zasledovanje. Ko so prispeli do kozolca, so ga z veliko opreznostjo obkolili in pregledali. Našli so Bezovška v senu in takoj se jim je postavil v bran z revolverjem v roki ter jim zagrozil, da bo vse postrelil. V nevarnosti za lastno življenje, so orožniki napovedali aretacijo in ko je Bezovšek uvidel, da jim ne bo kos, se je mirno udal. Prignali so ga močno uklejenega v Kamnik na orožniško postajo. Pri zasliševanju je skesano priznal vse tatvine in vlobe. Teh grehov ima na vesti precej. Priznal je tatvino pri posestniku Štefanju Ivanu v Stajngrobu,

kjer je ukradel večjo vsoto denarja in uro, dalje tatvino pri posestniku Francu Martinu v Mozirju, kjer je iz spalnice odnesel vse posteljno perilo in vse, kar se je le dalo odnesti. Pri vlovu v Sv. Florijanu pri Gornjem gradu je z orožjem v roki zahteval denar od posestnice Stigle Jožefe. Da bi jo čim bolj ustrašil, je z revolverjem celo dvakrat ustrelil v zrak. Največji vlom pa je izvršil pred kratkim, t. j. 27. septembra, ko je v Podhomu pri Gornjem gradu vlomil v stanovanje Fedran Marije, kateri je ukradel 14.000 dinarjev gotovine, 2 zlatnika po 10 kron, 1 zlatnik Marije Terezije, srebrno moško uro, daljnogled in hranilno knjižico, glasečo na ime Fedran Ivana v znesku 76.178 dinarjev. Priznal je tudi vlom pri gostilničarju Savinšek Ivanu v Novi Stifci, kateremu je odnesel 3200 dinarjev v gotovini in zlat prstan, katerega so pri aretaciji še našli pri njem. Možakar je živel zelo razkošno, saj je od nakradenega denarja potrošil skoro 10.000 dinarjev. Pri aretaciji pa so našli pri njem samo še 6.000 dinarjev.

Zločinec je vse dejanja priznal zelo hladnokrvno in ni pokazal pri tem niti najmanjšega kesanja. Od nakradenih predmetov so našli pri njem 6.000 Din gotovine, 2 električni svetilki, 1 nož, 1 zlatnik, žepno uro, zlat prstan, 2 usnjeni denarčici in samokres s šaržerom in 10 rezervnimi naboji.

Z aretacijo tega vlomilca, se je kamniški orožnikom posrečilo spraviti pod ključ enega najnevarnejših vlomilcev, ki je bil v zadnjem času strah in trepet vseh prebivalcev gornjegradskega okraja. Vrlom orožnikom moramo izraziti priznanje, saj so bili v nevarnosti za svoje lastno življe-

DNEVNE VESTI

— Lepa spominska svečanost v Pragi. V sejni dvorani staromestnega magistrata v Pragi je bila v petek lepa spominska proslava 20letnice bojev srbske dobrovoljske divizije v Dobruški, v kateri je služilo tudi mnogo češkoslovaških dobrovoljcev. Svečanosti so prisostvovali zastopnik vojnega ministra general Syrový, jugoslovanski poslanik dr. Protič, rumunski poslanik Eman-di in zastopniki vojske in ministrstev ter mnogi bivši dobrovoljci iz srbske divizije. Tragične bitke proti premočnemu sovražniku v Dobruški v septembru in oktobru 1916 je opisal polkovnik generalnega štaba F. Vejmelka, ki se jih je tudi sam udeležil. Generalni inspektor češkoslovaške armade general Syrový je prečital poslanico ministrstva narodne obrambe. Oba poslanika sta pa govorila o vojskem in moralnem pogledu češkoslovaške pomoči v borbi za svobodo Rumunije in Jugoslavije.

— Zavarovanje delavcev in nameščen-
cev v avgustu. V avgustu je bilo pri Okrož-
nih uradih SUZOR-a zavarovanih 644.093
delavcev in nameščenec, od teh 478.024
moških in 166.069 žensk. V primeri z juli-
jem je naraslo število zavarovancev za
14.603. V primeri z avgustom lanskega leta
pa za 57.405. Največji porast števila za-
varovancev izkazuje gradnje nad zemljo
in sicer za 9459. Del gradnje železnice, cest
in vodnih naprav za 8485, ter strojna in
kovinska industrija za 5529. Znižanje šte-
vila delavcev izkazuje šumsko žagarska in-
dustrija za 3448 ter denarni zavodi in za-
varovalnice za 531. V primeri z avgustom
predlanskega leta se je število zavarova-
nih delavcev zvišalo za 85.109. V primeri
z avgustom lanskega leta izkazuje največji
porast zaposlitve OUZD v Ljubljani in si-
cer za 8699 v Beogradu za 8288 in v Za-
grebu za 7898. Povprečna zavarovana me-
da je znašala 21,94 in je narasla od lanske-
ga leta za 22 par. Celokupna zavarovana
meda je pa znašala 353,35 milijonov proti
343,92 v juliju in 318,58 v avgustu lanske-
ga leta. V primeri z avgustom lanskega le-
ta se je povečala v odstotkih za 10,91.

mesecih ter oprostitve plačevanja takš-
nih novih kinematografov na deželi skozi
tri leta.

— Gospa Viktorija Štritofova umrla. V
Zagrebu je umrla vdova po gimnazijskem
profesorju ga. Viktoriji Štritof. Pokojna
gospa je uživala v širokem krogu svojih
znancev velik ugled in vsi, ki so jo po-
znali, jo bodo težko pogrešali. Njene zom-
ske ostanke prepeljejo iz Zagreba v Ljub-
ljano in jih položijo jutri ob 14.30 h več-
no počitku. Pogreb bo izpred kapele pri
Sv. Križu. Bodi ji lahka zemlja, težko
prizadetim svojem naše iskreno sožalje!

— 240-letnica kubanske kosaške vojske.
V Ruskem oficirskem domu v Beogradu je
bila večeraj proslava 240-letnice kubanske
kosaške vojske. V Beogradu so se zbrali
zastopniki 4.000 kubanskih kosačkov v naši
državi. Proslava se je pričela s predava-
njem namestnika glavnega štaba, biv-
šega generala Naumkova Zandiceva, biv-
šega polkovnika ruske carske vojske.

— Zadušnica za Miho Habihom. V sredo
21. t.m. ob 9. uri bo v tukajšnji farni cer-
kvi za Lesce in Radovljico zadušnica z opra-
viliom nesrečnega koroškega peva Miho
Habih, ki so ga 13. septembra blizu Ško-
tije na Koroškem ubili nemurji. Po cerkve-
nih opravilih bo v ošnovni šoli komemora-
torni govor. Vabljeni ste vsi, ki imate srce
za trpečo Koroško!

— Nov grob. V soboto dne 17. t. m. je
umrl v Ljubljani g. Franc Uršič, višji dav-
ni upravitelj v pokopju. Pogreb bo danes ob
3 uri pop. Bodi mu lahka zemlja, težko
prizadetim svojem naše iskreno sožalje!

— Skupščina Zveze lovskih društev. V
Novem Sadu je imela Zveza lovskih dru-
stev večeraj občni zbor, ki so mu prisostvo-
vali delegati iz vse države. Obravnavala so
se tekoča vprašanja lova in zborovalci so
zahtevali med drugim izpremembo člena 18
pravilnika o dajanju lova v zakup ter zni-
žanje pristojbin za lovsko dovoljenje. Spre-
jet je bil predlog o obveznem zavarovanju
lovcev za primer poškodb za 6.000, za
primer trajne nesposobnosti in smrti pa 10
tisov Din. Za novega predsednika Zveze je
bil izvoljen bivši minister dr. Vasa Jova-
novič.

— Stavka tramvajskih in avtobusnih
uslužbencev v Zagrebu se še vedno nadi-
tuje. Mestna hranilnica kot lastnica cest-
ne železnice je odpovedala službo vsem
stavkajočim delavcem in nameščenec ter
razpisala natečaj za nove nameščenec. Med
drugim se poteguje za razpisane službe tudi
9 absolutov tehnične srednje šole.

Vreme, Vremenska napoved pravi, da bo
jutranja megla, brez dna deloma oblakno-
spremenljivo vreme. Večerja je znašala naj-
višja temperatura v Beogradu 24, v Skoplju
23, v Zagrebu, Sarajevu in Splitu 20, v Ma-
riboru 18, v Ljubljani 15,4. Davi je kazal ba-
rometer v Ljubljani 763,9 temperatura je
znašala 2,8.

— Šest razbojnikov na večerih. Davi so
bili obsojeni v Zaječaru štirje razbojniki.
Lani 7. avgusta so razbojnik Avram Žur-
jica, Stanoje Ristić, Nikola Lepatanić in
Gjorgje Trajković napadli na poti Blago-
jev kameš-Majdan Pek pošto voz, v ka-
terem je bilo 300.000 Din. Ubili so voznika
Gjorgja Sarbuovića ter smrtno ranili
orožniškega spremljevalca pošte Radomirja
Trebaljeva. Vsi štirje so bili obsojeni na
smrt in davi so bili v Zaječaru obsojeni.
Jutri zjutraj bosta pa obsojena v Zaječaru
še Bogole Stanković in Milorad Petrović.
Ki sta napadla in ubila bogatega kmeta
Stojana Dumitraškovića.

— Zenitovanje slepar pod ključem. Za-
grebska policija je aretirala Ivana Koprivca,
ki je osleparil več deklet za 6.200 Din. Vsa-
ki je obetal, da jo bo vzel, ko je pa izvalil
od nje denar je izginil. Slepar je pod tujim
imenom.

Iz Ljubljane

— Ij Umrla so v Ljubljani od 9. do 15.
oktobra: Frančiška Srebotnik, sestra Leo-
narda, 52 let, usmiljenka; Mirko Katnik, 46
let, kleparski mojster; Filip Pristov, 30. let,
črkošlarski mojster; Marija Ravnikar, roj.
Založnik, 71 let, žena cerkovnika; Ana Cec-
cato, 71 let, žena ogjarja; Marija Tschubik,
64 let, blagajničarka; Matevž Kalteneger,
71 let, obče. uboječ; Stanko Feldstein, 34
let, knjigovez; Milan Trtnik, 35 let, knji-
govoz; Zofija Aman, roj. Janežič, 79 let
hišnica; Bruno Vatovec, 23 let, absol. ju-
rist; Anton Černivec, 80 let, direktor uč-
teljskega in vladni svetnik v p.; Ivana Pe-
terca, 26 let, zasebnica; Stefanija Ljubič,
8 let, hči delavca; Marijana Turšič, 83 let
Franc Jenko, 81 let, zidarski mojster in
meščan; Marija Stibilj, roj. Kozjak, vdova
Jane, 79 let, zasebnica; Franc Šabitz, 27
let, kleparski pomočnik; Franc Plešničar,
82 let, sodni oficial v p.; Franc Gregorka,
58 let, mestni delavec; Valentin Nastran,
65 let, usnar in posestnik; Ovea Marija,
roj. Rus, 74 let, delavka tobačne tovarne.
V ljubljanski bolnici so umrli: Boris Vr-
hunc, 4 mesece, sin šiviljske pomočnice.
Koseze; Alfred Stadler, 49 let, trgovski
potnik; Anton Mencinger, 57 let, banski
svetnik; Leo Lov, 37 let, trgovec. Kočev-
je; Stanko Smedič, 5 let, sin posestnika
Bobovk obd. Predsedje pri Kranju Ivana
Kante, roj. Vreček, 54 let, žena ekindični-
ka »Jug. knjig.«; Oskar Javornik, 25. let,
trgovski pomočnik. Kranj; Karol Vester, 24
let, postrežek; Lovrencija Milič, 86 let,
vdova arsenal. delavca; Janez Mrhar, 70
let, obče. revež. St. Vid nad Ljubljano; Franc
Švajcar, 70 let, sodni sluga v p.

— Ij Seznam najdenih predmetov, prijavi-
ljenih upravi policije v Ljubljani od 1. do
30. septembra 100 Din bankovec denarnica
s 66 Din in 25 para denarnica s 54 Din, 1
svetinjico in dvema belima gumboma ročna
torbica v njej očala, 1 molitvenik in žepni
robec, ročna torbica v njej denarnica očala,
pinceta, par rokavice in razne malenkosti,
mala svitlo-modra papiga siva moška jopi-
ca, mlada pisca voljeje pasme, ženska
jopica modre barve, v žepu je listica, deški
suknjič sive barve, konjska odeva sive bar-
ve z modro-belo-rdečo črto po sredini, 3
metre pisanega platna za moške srajce,
platnena rjava konjska odeva, modern
damski dežnik, zlata damka zapustnica,
doublé lornjon, srebrna starmška broša,

SAMO 6 DNI: OD 19.—24. OKTOBRA
TEDEN PROPAGANDNE PRODAJE
MOŠKIH OBLEK, ZIMSKIH SUKENJ IN DAMSKIH PLAŠČEV

Športne obleke . . . od Din 270.— do 390.—
Kamgarn obleke . . . od Din 590.— do 790.—
Zimske suknje . . . od Din 390.— do 890.—

Damski športni plašči od Din 340.— do 520.—
Damski modni s krznom od Din 390.— do 490.—
Damski modni s najfinjšim
krznom . . . od Din 590.— do 990.—

Vsi tukaj navedeni predmeti so sami MODELI same za propagandni teden v prvotni kakovosti in izvrstni posebnost izdelani.
V najboljši kakovosti prinesemo za ta teden Hubertuse v dveh barvah in sicer v rjavi in olivno zeleni.
Vse to po naših znanih standard cenah.

Izkoristite to malo propagando, ki vam daje možnost za nabavo kvalitetnega blaga za nizko ceno, ker traja SAMO 6 DNI.

TIVAR OBLEKE

zapestnica iz rumene kovine, zlata verižna
zapestnica, del zlatega manšetnega gumba.
na gumbu napis: »Ela 18. VII. 1935.«, na-
livno pero »Pelikan«, staro dvokolo brez
znamke, brez evid. številke in brez levega
pedala in kolo ter 4 piščanci. — V želez-
niških vozovih so se našli ti-le predmeti: 28
dežnikov, 3 deški klobuki, otroški klobuk,
16 moških klobukov, 2 damska slamešica, 4
damski klobuki, 4 baretk, 3 čepice športne,
10 jopic, otroška srajca, hlače, vrt za mleko
4 damski plašči, aktovka z vzorci, aktovka s
kozarci 3 prazne aktovke, 1 aktovka z
notami, aktovka s foto-predmeti, aktovka s
perilom, aktovka s spisi, likalnik, 2 palici,
kopalna obleka, usnjen suknič, 1 m plat-
na, 2 zavetka čevljev in obleke, 2 zavetka
železja, kovček stare delovne obleke in
orodje, 2 kovčega obleke, kovček s toaletni-
mi potrebščinami, ključavnica, gotovina 50
Din in 49,75 šilingov, 1 moški plašč, moška
suknja, boa, 1 nahrbtnik, 1 karton stare
dekliske obleke, kg sira, leseno korito, 2
knjigi, 4 leseni strojni deli, slika v okviru,
torbica s 159 Din gotovine, 3 oblačalniki.
Dne 8. 4. 1936 je bila najdena na klopci v
Tivoliju aktovka, v kateri je bilo 1 in pol kg
svežih pljučkov.

— Ij Drugo poljudno znanstveno predava-
nje Prirodoslovnega društva. Univ. prof. dr.
J. Hadži: Kako organizmi nadomestijo iz-
gubljen dele I. in II. Prvi del obravnava
regeneracijo kot splošen biološki pojav in
zakonomitosti, ki se pri tem pojavljajo pri rast-
linah in nižjih živalih. Razlike med rastlino
mi in živalmi. Praktična uporabnost pojavi
(okulacija). Drugi del govori o regeneraciji
pri višjih živalih in o regeneraciji kot
znanstveni metodi. Pri predavanju se bo
predavatelj oziral v prvi vrsti na dela do-
matih znanstvenikov na tem polju. Preda-
vanje je obenem nekaka splošna biološka
priprava za predavanje primarija dr. B.
Lavriča o transplantaciji tkiva pri človeku.
ki se bo vršilo 3. novembra, t. l. Barvne si-
ke, I. del 20. oktobra, II. del 27. oktobra,
obakrat ob 20. uri v dvorani Delavske
zbornice.

— Ij Rezervne oficerje, poročnike, razen
sanitarnih, ki žive v Ljubljani ali bližnji
okolici, pozivamo, da se zglašajo zaradi važ-
nih informacij v torek 20. t. m. med 17. in
pol 19. v sobi pododborja Udruga re-
zervnih oficerjev v Ljubljani, Zvezda II.
nadstropje, Uprava.

— Ij Popravek. V sobotnem oglašju »No-
va« damska modna trgovinca se mora pra-
vno glasiati, da je odprla trgovino gđe.
Pepea Crnjač.

— Ij Lov za tatom. V vaješki dom v
Kersnikovi ulici je prišel večeraj popoldne
neznani brezposelni, ki se je delj časa za-
drževal na hodniku. Ko ni bilo nikogar v
bližini, je odprl omaro in ukradel dve
obietki ter nekaj mizararskega orodja. Po tat-
vini se je podvzval in izginil iz poslojpa.
Tatinska žilica pa mu še ni dala miru in
se je drugič vrnilo krog 18.30. Znova je sku-
šal vlomiti v omaro, tedaj pa so ga zalotili.
Prišel se je divji lov za tatom, ki je pobeg-
nil na ulico in se slednjič skrli v Kmetovi go-
stilni na Gosposvetski cesti. Preganjaleci pa
so ga zalotili in izročili stražniku. Bil je
31letni brezposelni trgovski pomočnik Ste-
fan Gradšnik, doma iz Metlice. Ukradeni
obietki ter orodje v skupni vrednosti nad
2000 Din. je nekam skrli ali morda tudi že
prodal. vendar noče povedati komu.

— Ij Poškodbam je podlegla 49letna po-
strežnica Frančiška Bergantova, stanujo-
ča v Vodmatski ulici 22, je prišla v soboto
zvečer domov malo vinjena. Ko pa je sto-
pala po stopnicah, je nenadoma omahnila
in padla s stopnice nazaj na omentna tla.
Sosedje so jo prenesli v stanovanje na po-
stelo, a je kmalu omedlela. Pri padcu je
dobila hudo poškodbo na desni strani čel-
li. Ker se ni osvestila, so sosedje obvesti-
li stražnico, ta pa reševalno postajo in so
Bergantovo prepeljali v bolnico. Bergan-
tova je danes ponoči umrla.

ADVOKAT

DR. IVO LULIK

SE JE PRESELIL S SVOJO PISARNO
V CIGALETOVO UL. 11 (na dvorišču)
LJUBLJANA

Iz Celja

— c Blagoslovitev mestnega zavetišča. Ob
navzočnosti večjega števila mestnih svetni-
kov, mestnih uslužbencev in drugih obča-
nov je bilo v nedeljo ob pol 10 svečano
blagoslovljeno novo mestno zavetišče v
Medlogu. Blagoslovitev je opravil opat g.
Jurak, nato pa je bral mašo v kapelici v
zavetišču. Po maši so se zbrali oskrbovanci
v jedilnici, kjer sta jih nagovorila župan in
sreški načelnik, ena izmed mestnih rev pa
se je občinu prisrčno zahvalila. Ob zaključku
so si udeleženci ogledali poslopje mestnega
zavetišča in gospodarska poslopja. Mestno
zavetišče je udobno in lepo urejeno. Pro-
stora ima zaenkrat za 46 oskrbovancev, se-
daj pa je nekaj čez 30 revežev in hiralcev v
oskrbi.

— c Potres so spet čutili Celjani v nede-
ljo okrog 4.15 zjutraj. Potres je bil sre-
njemočan in je prebudil mnogo ljudi, a k
sreči ni povzročil nikake škode.

Naše gledališče

DRAMA

Ponedeljek 19.: Tudi Lela bo nosila klobuk.
Red B.
Torek 20.: Zaprtio.
Sreda 21.: Konjeniška patrola. Izveu.
Četrek 22.: Za narodov blagor. Red Ce-
teteč.

Petek 23.: ob 15. Prva legija. Dijaška pred-
stava. Cene 14 do 5 Din.
OPERA
Ponedeljek 19.: Zaprtio.
Torek 20.: Matija Gubec. Red B.
Sreda 21.: Ples v maskah. Red Sreda.
Četrek 22.: Dvojno knjigovodstvo. Red A.
Petek 23.: Zaprtio.

Iz Zagorja

— Močan potresni sunek, po številu že
tretji letos, smo občutili večeraj ob četrti
na pet zjutraj. Trajal je nekako deset se-
kund.

— Šolske vesti. Na lastno prošnjo je
bila z zagorske šole premeščena gđe. Ma-
rija Brglez v Laporje, na desnem bregu
Maribora. Namesto nje je bila imenovana
ga. Vahdič Nada, ki je prišla iz Vidma
ob Savi.

— Kuhinja KJS, ki je v Sokolskem do-
mu, oskrbuje trenutno 135 revnih šolskih
otrok z rednim kosilom. Na Lokah pa pre-
jema mleko 65 šolarjev. Požrtvovalne ko-
lašice nadaljujejo s skrajnimi finančnimi
napori ustanovo, ki je dolina ne bi mogla
pogrešati, zato bi bilo vsekakor potrebno,
da jo podpre občina tako izdatno kot pre-
jšnja leta. Iz nerazumljivih razlogov pre-
jemajo zdaj kolašice od nje uprav malen-
kostno podporo.

Z Jesenic

— Potresni sunki tudi na Jesenicah, v
nedeljo ob 4.15 zjutraj so mnoge Jesenika-
ne predramil, iz spanja zaporedni potresni
sunki, ki so trajali do 30 sekund.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Umrla nam je naša dobra mama, sestra, stara mama in tašča,
gospa

Viktorija Štritof
vdova po gimnazijskem direktorju.

Pokojnico prepeljemo v torek, dne 20. oktobra 1936. iz Zagreba
v Ljubljano, kjer jo položimo k večnemu počitku istega dne ob 1/3.
uri popoldne izpred kapele pri Sv. Križu.

LJUBLJANA — ZAGREB, 20. oktobra 1936.

GLOBOKO ZALUJOČE RODBINE:
Štritof, dr. Botteri, Zajc in prof. Klasine.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek 3 Din. Beseda 1 Din. davek 3 Din
preklicliZa pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti
znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3 Din. Najmanjši znesek 8 Din

Sveže najfinije norveške
RIBJE OLJE

iz lekarne

DR. G. PICCOLIJA
V LJUBLJANIse pripravijo bledim in sla-
botnim osebam.

ZA JESEN

»mo zopet cenjati Frenchcoat
775 Din. Hubertus 250 Din.
dumparce izpod 100 Din. Mod-
ne hlače v ogromni izbiri. Pri-
ker. Se Petra e 14 R.

KLIŠEJE

HUGO GRAFIKA

Makulturni papir

prda

uprava »Slovenskega Naroda«

Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

DOPISI

Beseda 50 par. davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

MLADA GOSPODICA

želi spoznati inteligentnega, si-
tuiranega gospoda. Posudbe na
oglasni oddelci »Slovenskega
Naroda« pod »Iskan prijatelj«
2727

GLASBA

Beseda 50 par. davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

GRAMOFONE

in gramofonske plošče bivše
tvrdke A. Rasberger dobite po
razprodajnih cenah v Dalmati-
novi ulici 10. nasproti hotela
Strukelj. 2729Narodna
tiskarna

LJUBLJANA

KNAFLJEVA

5

IZVNUJE VRA

TISKARSKA

DOKLA

TEŽ SE

PRIPOROČA

ZA CENI NARODNE

KINO

Današnji sporedi

SLOGA

Any Ondra, H. Sochuker, A. Sandrock

MATEICA

V CARSTVU LUTK

Glasba po baletu »Punket« (Puppenfee)

Magda Schneider, W. Retty, Paul Hörbiger

UNION

NASMEH SRECE (Gluckskinder)

Lilian Harvey, Willy Fritsch, Paul Kemp

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

— Kinopodjetniki dravske banovine so
ustanovili lastno združenje. Z uvedbo
zvočnega filma se je ravno v zadnjih le-
tih filmska industrija, predvsem v tehni-
nem pogledu tako močno razvila, da tvo-
ri danes v svetu eno najglavnejših panog
gospodarskega razvoja. Vzporedno s tem
so se tudi kinematografi pričeli izpopol-
njevati ter v tem pogledu dosežajo danes
že dokaj ugodno oceno. Njihovo izpopol-
njevanje pa je deloma tudi treba pripiso-
vati lastnim strokovnim organizacijam,
ki delujejo v vsahtem oziru le v interesu
svojih članov. Take so že delj časa raz-
mere izven Jugoslavije. Pri nas pa je
pričelo pred leti kot prvo delovati Zdru-
ženje kinematografskih podjetnikov Sav-
ske banovine v Zagrebu, ostale banovine
pa niso imele še gosle lastnih združenj.
Že od pomladi so se vršile v Ljubljani
predpriprave za ustanovitev Zdruga
kinopodjetnikov dravske banovine, v ne-
deljo 11. t. m. se je pa že vršila v Ljub-
ljani prva redna skupščina, ki si je izvo-
lila odbor, od katerega si Zdruga na-
daja uspešnega delovanja v interesu svoj-
jih članov. Sedež združenja je v Ljublja-
ni, pisarna se nahaja v prostorih kina
Union.

KOZAREC ROGAŠKE

„TEMPEL“

S SADNIM SOKOM JE ZDRAVO

KREPCILO, KI OSVEZI ČLO-

VEKA NA TELESU IN DUHU!

— Hribovska poroka. Večeraj popoldne se
je poročila v Kamniški Bistrici oždr-
ke na Kamniškem sedlu Marička Erjav-
šek z Antonom Gradšnikom, krojačem iz
Stranj. Tudi naš znan član reševalnih eks-
pedicij Peler Erjavšek je sklenil, da ne
bo več hodil sam po svetu in si je izbral
za družico gđe. Angelo Cimbas. Poroka je
bila v kapeli v Kamniški Bistrici. Slavju je
prisostvovalo mnogo pianincev, ki so pri-
hiteli od blizu in daleč poželiet novoporo-
čenec obilo sreče. Njihovim čestitkam se
pridužujemo tudi mi.— Pokret lastnikov kinematografov.
Lastniki kinematografov savske in dravske
banovine so pokrenili akcijo za reformo
taks na vstopnice. Jutri bo v Zagrebu
skupna konferenca, na kateri bodo stav-
ljeni konkretni predlogi, potem se bo pa
zglasila večja deputacija pri finančnem
ministru in na drugih merodajnih krajih.
Lastniki kinematografov zahtevajo zni-
žanje osnovne državne takse na vstopnice,
izpremembo načina plačevanja banovinske
takse, ureditev vprašanja takso po letnih

Češkoslovaška in Jugoslavija

Zanimiva izjava češkoslovaškega poslanika dr. Girske
v Zagrebu

Ljubljana, 19. oktobra

V soboto zvečer je bila v Zagrebu svečana skupna seja JC lige, Češke besede in Češke Obece. Seji je prisostvoval tudi češki poslanik na našem dvoru g. dr. Vaclav Girske, ki je prišel v Zagreb na otvoritev velesojne, pa je porabil to priliko, da se sestane s Čehoslovaki in prijatelji Češkoslovaške. Po obhajenju pozdravov in zahvalah poslanika dr. Girske, ki je govoril o stikih me Češkoslovaško in Jugoslavijo, je zavzel staneček nepričakovano obliko. Poslanik je namreč pozval navzoče, naj odkrito povedo, če se jim zdi kaj v odnosih med obema državama slabo, odnosno, če vidijo napake ki prijateljstvo med obema narodoma motijo.

Najprej se je ozglasil inž. Kolibaš, ki je vprašal poslanika, kako to, da jugoslovanski študentje na visokih šolah na Češkoslovaškem čisto preidejo na nemške šole. Govoril se, da je program češkoslovaških visokih šol tako obširen, da ga naši študentje ne zmorejo in zato raje preidejo na nemške šole. Študent Simko se je priključeval, da so bile odpravljene mnoge češkoslovaške študentske. Direktor »Jugoslovanskega« Lloydja Malinar je načel več zanimivih vprašanj, ki posegajo uradni krogi na to pri nas in na Češkoslovaško in Jugoslavijo. On je že davno naglašal napake: Zvečito za zvečito, izvoz za izvoz. Omenjal je, koliko važnost polaganja uradni krogi na to pri nas in na Češkoslovaškem doživljajo privlačno iniciativno v tem pogledu zelo slaba. Zakaj prehajajo velika podjetja v naši državi v češkoslovaške roke, ko bi bil lahko angažiran pri nas

češkoslovaški kapital? Na Češkoslovaškem kakor tudi pri nas je večina kapitala v tujih rokah.

Poslanik g. dr. Girske je priznal, da nekaj jugoslovanskih študentov res preide na nemške šole. Po njegovem mnenju so češkoslovaške univerze prenapolnjene, vzrok je pa tudi v tem, da znajo jugoslovanski študenti nemščino, dočim jim dela češčina vsaj v začetku težko. Nekaj študentov je bilo res ukinjenih, toda to so relativno nizke študentske in od njih se ne da razkošno živeti. Sicer pa imajo jugoslovanski študenti v Pragi na razpolago »Kolegij kralja Aleksandra« Najzanimivejši pa je bil poslanikov odgovor na Malinarjeva vprašanja.

Najj odušaj, je dejal g. poslanik, res niso taki, kakršni bi morali biti. To se sliši v obeh državah. Toda bodimo iskreni in priznajmo, da je krivda na obeh straneh. Bilj so časi, ko so razpolagale naše finančne z velikim kapitalom, ki se je hotel plasirati v Jugoslavijo. Toda tu so se delale velike ovire in stvar ni šla. Mnogo bo še treba delati na razčiščenju, da se ti nedostaki odstranijo. Čehoslovaki nikakor ne žele, da bi jih kjerkoli smatrali za izkoriščevalce, najmanj pa, da bi veljali za izkoriščevalce Jugoslavije. Mi delujemo v svojih odnosih samo na to, da postane Jugoslavija močna država. Vaš list ni zabeležil, da je Češkoslovaška dovolila Jugoslaviji kot rekonpenzacija za izgubo pri sankcijah kratkoročni izvoz za 200 milijonov Din.

Govorec o političnem položaju je dr. Girske izjavil, da se Češkoslovaška ne boji nemške propagande. Z nemškimi narodom hočejo Čehoslovaki živeti kot sosedji v najboljših odnosih. Nemški narod je velik in industrijsko zelo močan, tako da ga ni mogoče izključiti s tržišča. Naša politična deviza je živeti z vsemi v najboljši slogi. Očitajmo nam, da imamo nekakšne posebne zveze s Sovjetsko Rusijo. V tem pogledu se širijo fantastične vesti o letalih, letališčih itd., toda vse to je neutemeljeno in otročje. Po našem načelu dobrih odnosov z vsemi smo uredili tudi odnos s Sovjetsko Rusijo. To zahteva naša zemljepisna lega. Za pred štirimi leti smo ponudili Poljski pakt večnega prijateljstva, pa nismo dobili odgovora. Petkrat smo ponovno ponudili diplomatskim putem to pogodbo, toda do danes še ni odgovora. Hočeli smo, da bi prišlo do naših normalnih odnosov s Sovjetsko Rusijo preko Poljske. Čakali pa nismo mogli več.

V čeških listih se stalno in mnogo piše o Jugoslaviji, v nam pa ne vračate tega v enaki meri. Na prste bi lahko seštel vse ljudi, ki prihajajo k nam. Vse to, kar ovira razvoj gospodarskih stikov bo treba odstraniti in prepričan sem, da bo tudi odstranjeno. Če pa govorimo o propagandi, ne smemo pozabiti, da sta za njo potrebna vedno dva — eden, ki to dela in drugi, ki jo sprejema.

okrožje naprosilo ZPO, da konstituira čim prej predavateljski odsek, ki bi nudil našim edincem sokolska in druga poučna predavanja. Ko bodo sestavljena predavanja naj ZPO takoj razpoložljive edincem seznan predavatelji in predavateljice. Tudi govori pred vrstami morajo biti sestavni del našega dela v sokolskih telovadnicah. Primerne nagovore bosta oskrbeli ZPO in okrožje v sporazumu z župnim tehničnim odborom.

O delovnem programu za bodočo sezono je poročal okrožni tajnik br. Janez Horvat. Vse okrožne edince morajo letos svečano praznovati češkoslovaški narodni praznik 28. oktobra s primernimi predavanji ali govori v telovadnici. V času od 25. do 31. t. m. naj priredijo vse edince teden sokolske treznosti po navodilih ZPO. Posebno svečano mora biti tudi letos proslava sokolskega in državnega praznika 1. decembra in naj vse edince v svojem okolišu

prevzamejo inicijativno za čim mogočnejšo proslavo tega praznika. V mesecu januarju ali februarju bo v Ljubljani župni prosvetni dan, za katerega se morajo pripraviti prav vse okrožne edince. Po možnosti se bo vršil pred župnim prosvetnim odborom okrožni prosvetni večer in bo zanj izdelal program okrožni prosvetni odbor. Vsi predloži delovnega programa so bili soglasno sprejeti. Končno je br. Horvat pozval vse brate in sestre, da točno vodijo mesečna prosvetna poročila in jih vsak mesec do 10. pošljejo ZPO.

Pri slučajnostih so brate in sestre podali mnogo koristnih nasvetov kako se bolj poživeti sokolsko delo, ki bo naša najboljša obramba proti vsem napadom od kate-rekoli strani. S pozivom na krepko sokolsko delo in »Le naprej brez miru...« je zaključil br. Marinič nad tri ure trajajočo, lepo uspešno konferenco.

Kdo bo ameriški prezident?

Stave, kot najboljši barometer, govore za Roosevelta
v razmerju 3 : 2

Ameriški tiskovni magnat Hearst, čigar listi izhajajo v New Yorku in 14.000.000 izvodov, je zagrizen Rooseveltov sovražnik. Oni dan je razširil po svojih listih vest, da so pomagali Rooseveltu k izvolitvi za prezidenta samo zamorski glasovi. In res se zaenkrat zdi, da se bo borba za drugo Rooseveltovo izvolitev za prezidenta odločila v petih državah, kjer prevladujejo zamorci. Demokratiški kandidat bi moral dobiti na svojo stran samo še 36 volilnih okrajev, da bi imel absolutno večino in teh 36 okrajev si more Roosevelt zagotoviti samo v severnih državah New Yorku, Michiganu, Illinoisu, Pennsylvaniji in Ohiju. Te države štejejo skupaj 157 volilnih okrajev in zadnji dogodki so pokazali, da se nagibljejo na republikansko stran. Seveda je pa treba računati tudi s tem, da živi v njih poldrugi milijon zamorcev, ki so prej za Roosevelta, nego za republikanskega kandidata Landona.

Od volilne borbe loči tekmeča samo še petih šest tednov, tako da se volilna kampanja že bliža vrhuncu. Stave govore za Roosevelta v razmerju 3 : 2. Baje je to najbolj objektivni barometer razpoložljivih volilcev. Prezident Roosevelt se vozi zdaj s svojim posebnim vlakom po vseh državah in govori na volilnih shodih. Imel je že 385 volilnih shodov. Pred mikrofonom je pa govoril že nad stokrat. Toda rekord je dosegel njegov tekmeč Landon. Imel je že 500 volilnih shodov, na katerih je pripravljal svoje pristaje, da bo on rešil Ameriko vsega hudega. Pri tem je rabil glavno republikansko volilno orožje in sicer Rooseveltovo gospodarsko in znanstveno politiko, ki jo je srdito napadal. Republikanci vedno znova naglašajo, da znaša primanjkljaj v proračunu za leto 1936-37 celih 2.096.996.300, torej za celo milijardo več, nego je napovedal Roosevelt. Na to pa odgovarjajo demokrati, da je znašal primanjkljaj v proračunu za leto 1935-36 celo 4.763.841.642 dolarjev in da je znal Roosevelt v enem letu spraviti v red kaotične finančne razmere Amerike.

Najzanimivejša orožja Rooseveltovih pristavev je pa seveda njegov uspešen boj

proti brezposelnosti. Roosevelt je začel to borbo leta 1935. Leto prej je bilo v Ameriki 14.000.000 brezposelnih, jeseni 1934 pa celo 15.000.000. Tri leta Rooseveltove gospodarske politike so znižala njih število na 9.200.000. V zunanji politiki je hodil Roosevelt napram Evropi in Aziji tradicionalno Hooverovo in Simpsonovo pot. Republikanci so pa srdito napadali Roosevelta, češ, da podpira komuniste s tem, da je Amerika oficijelno priznala Sovjetsko Rusijo. To je pa v Ameriki še vedno zelo tehtno orožje, kajti strašilo komunizma zelo dobro pomaga republikancem v volilni kampanji.

Ena najmočnejših Rooseveltovih opor so strokovni odbori. Postavili so se na njegovo stran brez izjeme in izjavili, da postavljajo sicer svojega komunističnega kandidata, da pa bodo kljub temu glasovali za Roosevelta, če bi se pokazala nevarnost, da bi ugnili biti izvoljen Landon. Na Rooseveltovi strani se bori mnogo slavnih mož in žena. Tako je nastopil bivši svetovni mojster v boks Jack Dempsey v radiu za Roosevelta in skušal dokazati poslušalcem, da bo druga Rooseveltova izvolitev prinesla Ameriki samo korist. Tudi mnoge filmske zvezde agitirajo za Roosevelta.

Razstava draguljev

Amsterdamska demantna borza proslavlja letos svojo 25letnico. Za to priliko je bila odprta v vseh borzinskih prostorih razstava, ki je pač najdražje in najpomembnejša razstava sveta. 146 vodilnih draguljarsov vsega sveta je razstavilo na nji najkrajše dragulje. Pred tolikim bogastvom mora biti seveda skrbno organizirana varnostna služba. Dragulji so v vetrinah iz debelega stekla in za varnost je baje tako dobro preskrbljeno, da so tatvine izključene. Motil bi se pa, kdor bi mislil, da bo videl na tej razstavi slovite svetovne demante, kakor Kohinoor, Regent itd. Razstavljene so samo točne kopije, ki pa so tudi dragocene po svojem materialu in preciznem delu. Prave demante so seveda pustili tam, kjer so na varnem.

Splošno pozornost posetnikov vzbuja sopek, ki ima listke in cvetje iz malih draguljev. Za ta sopek so porabili 1786 draguljev. V sosednji vitrini je pa razstavljen krasen demant v obliki križa, vreden v na-

šem denarju blizu 8.000.000. Veliko pomorost vzbuja tudi razstava neke ameriške draguljarne. Vsak dragulj je drugačne barve in vreden v našem denarju nad 700.000. Veliko občudovanje je vzbudil pas iz demantov, delo neke amsterdamske draguljarne. Na njem je iz demantov sestavljen napis: »Borja za trgovino z demanti«. Neka druga amsterdamska draguljarja je razstavila 333 karatov težek demant. Na razstavi so tudi zgodovinsko znameniti dragulji, zlasti iz zakladnice ruskih carjev, med drugim tudi krasen demantni pretan, ki ga je nosil zadnji ruski car.

Ruske žene pri delu

Lani je nastal v Rusiji pokret žen inženjerjev, tehničnih delavcev, ravnateljov itd., ki je postal važen del sovjetskega javnega, gospodarskega in kulturnega življenja. Pobudo za ta pokret so dale žene, zaposlene pri večini doma kot gospodinje ali pa pri dobrodelnih ustanovah. Zdej delajo te žene ob strani svojih mož ter prispevajo svoj delež h gospodarskemu in kulturnemu napredku države.

Oglejmo si samo eno predstavnicu tega pokreta, Evgenijo Vesnikovo, inženjerovo ženo. Do leta 1926 je bila operna igralka. Ko je bil njen mož službeno poslan v New York, je odstopovala z njim. Leta 1927 je odstopovala z možem v Stockholm. Naslednje leto sta se preselila v Berlin, leta 1930 je pa postal njen mož ravnatelj nekega velikega industrijskega podjetja v Krivem Rogu. Žena je odstopovala z njim. Jeseni 1. 1931, ko je bil imenovan njen mož za predsednika komisije za prevzem prvih visokih petih Magnit-stroja in Kuzneck-stroja, je odstopovala s njim v Magnitogorsk in Kuzneck. Takrat je že bila njegova tajnica. Leta 1932 je ustanovila v Krivem Rogu veliko peruminsko farmo in istega leta je pridobila za svoj pokret mnogo sodelavcev med ženami drugih tehničnih delavcev. Mnoge so postale ravnateljice delavskih javnih kuhinj. Lani so ustanovile veliko vrzno otroško javno kuhinjo.

V Krivem Rogu je prislo lani devet žensk delegatov iz drugih industrijskih krajev. Prošile so Vesnikovo, naj jih nauči, kako je treba organizirati delavske in otroške javne kuhinje. Vesnikova jim je dala vsa potrebna navodila in celo kuharske recepte. In v mnogih krajih je bila Vesnikova za svoje uspešno delo odlikovana z redom Rdečega prepasa dela.

Najdražje ceste

Nemčija gradi najmodernejšo avtomobilske ceste, ki so pač edinstvene vsaj v Evropi, toda tudi primerno drage. Do konca januarja je bilo izročenih prometa 90 milj Hitlerjevih cest. Vse omrežje teh najmodernejših avtomobilskih cest v Nemčiji bo merilo 4.500 milj. Po dveh letih in pol, kolikor časa je gradnje Hitlerjeve ceste, uspehi ni posebno veliki, niti še upoštevamo, da mora biti do konca tekočega leta dograjenih 250 milj novih cest. Zdej tadijo Nemci, da je v gradnji 1600 milj, toda mnogi odseki so šele v prvih začetkih gradnje.

V začetku so računali, da bodo znasli stroški za en kilometer Hitlerjevih cest približno en milijon mark. Do konca januarja tekočega leta so pa znasli stroški že 720 milijonov. Dograjeni del cest je veljal okoli 200 milijonov. To pomeni, da so stroški skoraj dvakrat tako visoki, kakor se je prvotno računalo, 20 milijonov mark za en kilometer, to je pač najdražja cesta na svetu. Za najbližjo bodočino računajo Nemci s stroški 940.000.000. Upanje, da bi z gradnjo novih cest odpravili ali vsaj znatno omiliili brezposelnost, se je tudi izpolnilo samo deloma. Navzlic razmeram ugodnemu vremenu je bilo zaposlenih v januarju pri gradnji cest okrog 67.000 delavcev ter 6500 uradnikov in delavodij. To pa za armado brezposelnih v Nemčiji ne pomeni mnogo.

VARČNOST

— Kaj, to obleko hočete imeti ohromeno? Saj sem vam jo obrnil že pred dvema letoma.

— Da, toda zdaj je zopet na drugi strani lepša.

PREVIDNOST

— Včeraj mi je vrtnar prekopal vrt, pa je našel okostnjak, po mnenju strokovnjakov star najmanj 500 let.

— Prijatelj, le brž si preskrbi jasen alihi, da ne boš imel sitnosti s policijo.

Sokolstvo Zber sokolskih prosvetarjev na Taboru

Ljubljana, 19. oktobra. Ljubljansko sokolsko prosvetno okrožje je sklicalo včeraj ob pol 10. na Taboru okrožno prosvetno konferenco, ki je bila prav dobro obiskana, saj se je je udeležilo po svojih prosvetarjih 16 edinic dočim sta se dve opravičili. Grajatja pa moramo odtodotnost posebno edinic iz najbližje okolice, ki se niti opravičile niso. Tak izostanek od tako važne konference včeraj kaže prav malo sokolske zavedenosti in pa disciplin. V bodoče pričakujemo od vseh edinic polnoštevilno udeležbo.

Konferenco je otvoril in vodil okrožni prosvetar br. Rudi Marinič, ki je po pozdravu zbranim prosvetarjem najprej omenil prilike, v katerih živi danes naše sokolstvo ter zlasti poudarjal napade katoliškega tiska na sokolsko organizacijo, katere napade pa bo sokolstvo zavrnilo s poudarjenim delom v sokolski telovadnici za dobrobit mladega kralja in Jugoslavije. Ravnajmo se po znanem češkem geslu: »Sovražnikov se ne bojimo, njih števila ne glejmo!« Vse naše sokolsko delo mora stremeti za tem, da okrepimo sokolske vrste, v katerih naj bo mesto samo za tiste resnične in prave Sokole, ki ne kionejo čim zapiha malo drugačen veter. Po govoru br. okrožnega prosvetara se je razvila obširna in koristna debata o položaju sokolstva v današnji dobi ter so navzoči bratje in se-

stre podali prav zanimiva poročila o delovanju svojih edinic.

Siedila so poročila okrožnih funkcionarjev in določili delovni program za bodočo sezono. Br. Marinič je najprej omenil važnost sokolskih pevskih zborov, ki se morajo po možnosti ustanoviti v vsaki okrožni edinci. Danes imajo moške pevске zore Ljubljanski Sokol, Medvode, Vič, mladinska pevska zborja pa sta se ustanovila v šiški in pri Sokolu I Tabor. V Ljubljani pa se mora ustanoviti skupen sokolski pevski zbor, ki bo mogel uspešno nastopati pri skupnih svečanostih. Vodstvo tega skupnega zbora se poveri župnemu referentu br. Juvancu. Velika pozornost se mora obrniti tudi gledališkemu odrom, ki morajo vzgojno vplivati tako na igralce kakor tudi na publiko. Okrožni prosvetni odbor bo strogo pazil na to, da se bodo vzpirajala na sokolskih odrih samo dostojna dramska dela, ki so v skladu s poslanstvom Sokola. Vse igre, zlasti vsevoligje in burke dvomilnega značaja morajo brezpogojno odpa-siti iz repertoarja sokolskih gledaliških odrov. Mladini se morajo nuditi primerne mladinske igre, pri katerih naj sodeluje mladina sama in pa lutkovne igre, ki so velikega vzgojnega pomena. Okrožje bo skušalo v edincih, kjer ni lutkovnih odrov prirediti gostovanje ljubljanskih lutkovnih odrov. Za poglobitev idejne vzgoje bo

EMILE GABORJAU ZAKONSKI IN NEZAKONSKI SIN

ROMAN.

Ves srečen je prišel stari sodnika za roko in mu jo poljubil.

— O, hvala gospod. sodnik, tisočkrat hvala! — je vzkliknil. — Kako plemeniti ste, kako... Jaz sem pa baš... toda ne, dovolj je tega. Če dovolite, bom prisostvoval aretaciji. Bil bi zelo zadovoljen, če bi se mogel udeležiti tudi hišne preiskave.

— Hotel sem vas sam prositi, da bi se je udeležili, gospod Tabaret, — je odgovoril sodnik.

Svetloba luči je bleдела, hiše starih postavale bele, daniho se je. V daljini se je slišalo drdranje vozov. Pariz se je prebujal.

— Nimam preveč časa, — je nadaljeval Daburon, — če hočem ukreniti vse potrebno. Vztrajam odločno na tem, da je treba prej govoriti s cesarskim prokuratorjem. Če bo treba, ga dam zbuditi, odidem k njemu naravnost v sodno palačo; še pred osmo bom tam. Želim, gospod Tabaret, da bi počakali tam na moja navodila.

Starec se je zahvalil in priklonil, ko je prišel sodnikov sluga.

— Gospod, — je dejal sluga, — tu je pismo, ki ga je pravkar prinesel orožnik iz Bougivala. Čaka na odgovor v sobi prisedbi.

— Dobro, — je odgovoril Daburon, — vprašajte ga, če kaj potrebuje in dajte mu kozarec vina. In odpečati je pismo.

— Oho, Gevrol mi piše, — je dejal in začel čitati: »Spoštovani gospod preiskovalni sodnik! Dovoljujem si sporočiti Vam, da sem na sledu možu z uhanj. Baš sem zvedel nekaj o njem pri nekem vinskem trgovcu. K njemu je prišel naš mož v nedeljo zjutraj po odhodu od vdove Lerougeve. Najprej je dal za dva litra vina, potem se je pa prišel za glavo in vzkliknil: Kakšen tepec! Pozabil sem, da je jutri praznik ladij. Takoj je naročil še tri litra vina. Pogledal sem v koledar: ladija se imenuje: »Sveti mornar«. Zvedel sem tudi, da je natovljena z žitom. Pisal sem obenem policijski prefekturi, naj odredi v Parizu in Rouenu preiskavo. Ni mogoče, da bi zgrešil čiti.

Z odličnim spoštovanjem...

— Ta ubogi Gevrol! — je vzkliknil oče Tabaret smeje. Brusil sabljo, a bitka je že dobljena. Ali ne bo gospod preiskovalni sodnik ustavil njegove preiskave?

— Nikakor ne, — je odgovoril Daburon, — Pozabiti na najmanjšo stvar pomeni čisto nepopravljivo napako in kdove, s kakšnim polsodnim nima utegne priskočiti na pomoč ta neznanec?

VIII.

Istega dne, ko je bil odkrit zločin v La Jonchere, baš v trenutku, ko je oče Tabaret razlagal svoje poglede v sobi umorjene vdove, je vstopal vikont

Albert Commarin v kočijo, da bi se odpeljal na se-verni kolodvor svojemu očetu naproti.

Vikont je bil zelo blede. Ostre poteze njegovega obraza, otožne oči in blede ustnice so pričale o veliki utrujenosti, o pretiranem uživanju zdravju škodljivih naslad ali o težkih skrbih. Poleg tega je vsa služnčad dobro opazila, da z mladim gospodom že pet dni nekaj ni v redu. Govoril je le z največjo težavo, jedel je komaj in strogo je naročil, naj nikogar ne puste k njemu. Vikontov komornik je pripomnil, da je ta izprememba nastala v nedeljo dopoldne po posetu advokata Gerdylja, ki je ostal v čkalnici nad tri ure. Ob njegovem prihodu je bil vikont zelo vesel, po njegovem odhodu pa kakor mrtev in tak je tudi ostal.

V trenutku, ko se je dal odpeljati na kolodvor, je vikont komaj vlek el noge za seboj tako, da mu je komornik Lubin toplo prigovarjal, naj ostane doma. Izpostaviti se hladu je pomenilo nepotrebno neuprevidnost. Pametneje bi bilo, če bi legel in popil skodelico čaja.

Toda grof Commarin ni poznal šale, če je šlo za sinovske dolžnosti. Znal je odpuštni svoemu sinu naineverjetnejše vrtoglavosti in najhujše pustolovščine, nikoli pa ne tega, kar je nazival zanemarjanje dolžnosti in dolžnega spoštovanja. Sporočil mu je svoj prihod brizjavno en dan poprej. Dom je torej moral biti pripravljen in Albertova odsotnost na kolodvoru bi ga bila užila v dno duše.

Vikont se je izprehajal po čkalnici že pet minut, ko je zvonec naznanil prihod vlaka. Kmalu so

se odprla vrata na peron in leta se je napolnil s potniki. Ko se je naval nekoliko polegel, se je pojavil grof, za njim pa sluga, nesoč ogromen popotni kožuh iz dragocenega krzna.

Grof Commarin je bil navidez najmanj deset let mlajši kakor v resnici. Njegovi brki in še vedno bujni lasje so bili komaj vidno sivi. Bil je visoke, koščene postave, stopal je vzravnano, držeč glavjo pokonci. Njegove kretnje so bile ugrajene, hvoja lahka. Imel je močne, zelo lase roke, kakor človek, čigar predniki so služili skozi stoletja v vojski. Njegov pravilni obraz je kazal čuden kontrast vsakemu, kdor ga je opazoval. Vse njegove poteze so dihale prijazno dobrotljivost, njegova usta so bila nasmejana, toda v svetlih očeh se mu je lesketal najbolj divji ponos. V svojem domu je bil neomejen gospodar.

Čim je zagledal svojega očeta, mu je Albert hitel naproti. Segla sta si v roke in se objela, n'jun pozdrav je bil nekam hladen in v piči minuti je bilo povedano vse, kar sta si imela povedati.

Sele tedaj se je zdelo, da je grof Commarin opazil tako vidno izpremembo na obrazu svojega sina.

— Kaj ste bolni, vikont? — ga je vprašal.

— Ne, gospod, — mu je odgovoril Albert lakonično.

— Oho, — je pripomnil grof in zmajal z glavo, kar je pričalo o globokem neznanju. Potem se je obrnil k slugi in mu nekaj naročil.

— Zdej, — je dejal, vračajoč se k svojemu sinu, — se pa odpeljiva hitro domov.